

**คณะวิศวกรรมศาสตร์**  
**มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**

การสอบปลายภาค ประจำปีการศึกษาที่ 1

ปีการศึกษา 2547

วันอาทิตย์ที่ 10 ตุลาคม 2547

เวลา : 9.00-12.00 น.

วิชา : 237-480 : Degradation of Materials

ห้อง : A401

**คำสั่ง**

1. อนุญาตให้นำ Short Note ขนาดกระดาษ A4 ได้จำนวน 4 แผ่น (เฉพาะลายมือเขียนเท่านั้น) เข้าห้องสอบได้
2. อนุญาตให้นำเครื่องคิดเลขเข้าห้องสอบได้
3. ทำทุกข้อในพื้นที่ที่เว้นไว้ให้
4. ห้ามใช้ดินสอทำข้อสอบ

ชื่อ \_\_\_\_\_ รหัส \_\_\_\_\_

Section \_\_\_\_\_ ชั้นปี/ภาควิชา \_\_\_\_\_

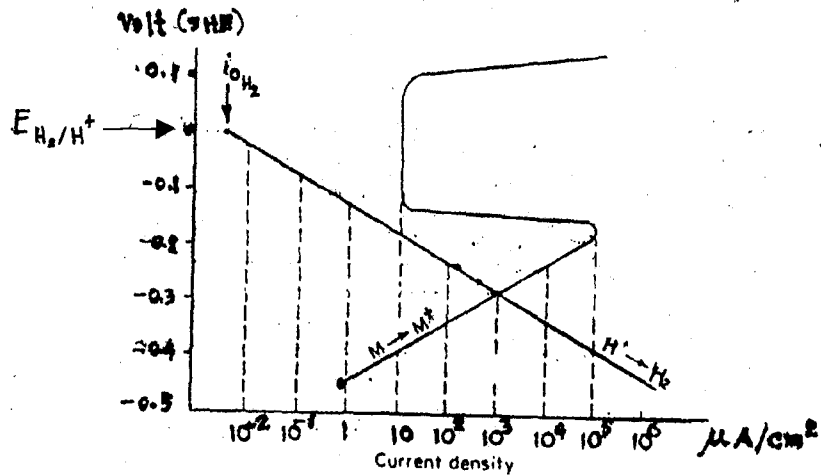
หน้า	คะแนน
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	

รศ.ดร.พีเชณ บุญนวล

ผู้ออกข้อสอบ

ชื่อ \_\_\_\_\_ รหัส \_\_\_\_\_  
Section \_\_\_\_\_ ชั้นปี/ภาควิชา \_\_\_\_\_

1. Polarization curve ของโลหะ M ในกรดชนิดหนึ่งเป็นไปตามรูปข้างล่างนี้ จงตอบคำถามต่อไปนี้ (12 คะแนน)



- 1.1 Anodic protection range \_\_\_\_\_
- 1.2 Optimum anodic protection potential= \_\_\_\_\_
- 1.3 Corrosion rate ของโลหะ M= \_\_\_\_\_
- 1.4 จงคำนวณกระแสไฟฟ้า (Impressed current) ที่ต้องการสำหรับป้องกันการผุกร่อนด้วยวิธี Anodic protection
- 1.5 หากป้องกันโดย Impressed-current cathodic protection จะต้องใช้กระแสไฟฟ้าเท่าใด
- 1.6 ถ้าโลหะ M ที่ใช้นั้นเป็นถึงเส้นผ่านศูนย์กลาง 3 เมตร และส่วนที่ถูกน้ำกรดลึก 5 เมตร จงคำนวณกระแสไฟฟ้าที่ต้องใช้ในการทำ Cathodic protection

ชื่อ \_\_\_\_\_ รหัส \_\_\_\_\_  
Section \_\_\_\_\_ ชั้นปี/ภาควิชา \_\_\_\_\_

2. จงเลือกเบอร์ Stainless steel ที่จะใช้สำหรับงานต่อไปนี้ เพื่อลดปัญหา Corrosion แล้วให้เหตุผลประกอบ และหากต้องผ่านกระบวนการพิเศษอื่น ๆ เพื่อแก้ปัญหา Corrosion ก็ให้อธิบายเพิ่มเติมด้วย (12 คะแนน)
  - 2.1 ถังปฏิกรณ์ขนาดใหญ่ที่ใช้งานที่อุณหภูมิประมาณ  $700^{\circ}\text{C}$
  - 2.2 อุปกรณ์ผ้าตัดขนาดเล็กที่ในการสร้างจะต้องมีการเชื่อมยึด (Welding) ด้วย
  - 2.3 ถังเก็บน้ำประปาตามบ้าน

ชื่อ \_\_\_\_\_ รหัส \_\_\_\_\_  
Section \_\_\_\_\_ ชั้นปี/ภาควิชา \_\_\_\_\_

3. จงอธิบาย เงื่อนไขต่าง ๆ ที่สำคัญที่เป็นสาเหตุของปัญหา Stress corrosion cracking ต่อไปนี้ (15 คะแนน)
  - 3.1 ปลอกลูกปืนทองเหลือง ของทหารอเมริกันในสงครามเวียดนาม และตอบด้วยว่า corrosion แบบนี้มีชื่อเรียกว่าอะไร
  
  - 3.2 Caustic Cracking (Embrittlement) (ยกตัวอย่างของกรณีที่เกิดแบบนี้ด้วย)
  
  - 3.3 นอกจากกรณีใน 2 ข้อแรกแล้วยังมีสภาวะหรือสิ่งแวดล้อมใดอีกที่มีโอกาสก่อให้เกิด SCC ได้
  
  - 3.4 ให้เสนอวิธีป้องกัน SCC มา 5 วิธี

ชื่อ \_\_\_\_\_ รหัส \_\_\_\_\_  
Section \_\_\_\_\_ ชั้นปี/ภาควิชา \_\_\_\_\_

4. อธิบายต่อไปนี้สั้น ๆ พอเข้าใจ (30 คะแนน)

4.1 Dezincification ในทองเหลือง

4.2 Graphitization ในเหล็กหล่อเทา

4.3 Weld decay

4.4 ท่านสามารถทำ Passivate เหล็กกล้าคาร์บอนได้อย่างไร

4.5 จงเสนอแนะวิธีป้องกันสนิม (Corrosion Prevention) สำหรับเหล็กโครงสร้างเหล็กรูปพรรณ  
วิชาวิศวกรรมเหมืองแร่และวัสดุ

ชื่อ \_\_\_\_\_ รหัส \_\_\_\_\_  
Section \_\_\_\_\_ ชั้นปี/ภาควิชา \_\_\_\_\_

#### 4.6 ปัญหา Carbon pickup ในการหล่อ stainless steels

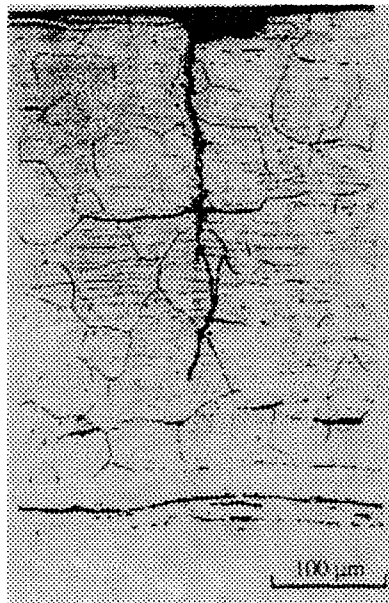
#### 4.7 Pitting corrosion ที่เกิดกับท่อเหล็กในทะเล

### 5. จงอธิบายการเกิด และชนิดของ corrosion ในรูปต่อไปนี้ (12 คะแนน)

#### 5.1 Stainless steel (17Cr 12Ni)

สภาวะ 1) อยู่ใน Aerated neutral chloride containing media ที่อุณหภูมิ 200 °C

2) อยู่ภายใต้ Tensile stress (static)



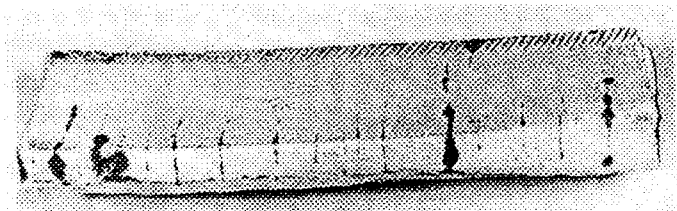
ชื่อ \_\_\_\_\_ รหัส \_\_\_\_\_  
Section \_\_\_\_\_ ชั้นปี/ภาควิชา \_\_\_\_\_

### 5.2 Stainless steel ( ferrite 17 %Cr )

สภาวะ : อยู่ภายใต้ oxidizing mediums ไม่มี load

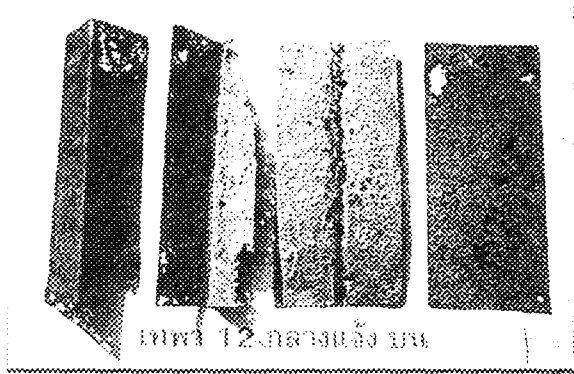


### 5.3 Carbon steel plate from a caustic storage tank



ชื่อ \_\_\_\_\_ รหัส \_\_\_\_\_  
 Section \_\_\_\_\_ ชั้นปี/ภาควิชา \_\_\_\_\_

#### 5.4 รูปเหล็กจากทดลอง



ลักษณะของชิ้นงานเปลี่ยนหลังจากล้าง  
 สนิมที่ สถานีทดลอง อ.เทพา ระยะ  
 เวลา 12 เดือน

6. จงอธิบายปรากฏการณ์ต่อไปนี้โดยละเอียด และเขียนรูป Polarization curve ประกอบ  
 (12 คะแนน)

6.1 แผ่นเหล็กแช่ในกรดเกลือเจือจาง (Air-free) จะถูก Corroded ด้วยอัตราหนึ่ง แต่เมื่อนำ  
 แผ่นโลหะสังกะสีขนาดเท่ากันมาต่อเข้าด้วยกันกับเหล็ก (Coupled) จะเกิดอะไรขึ้น  
 และเกิดอย่างไร



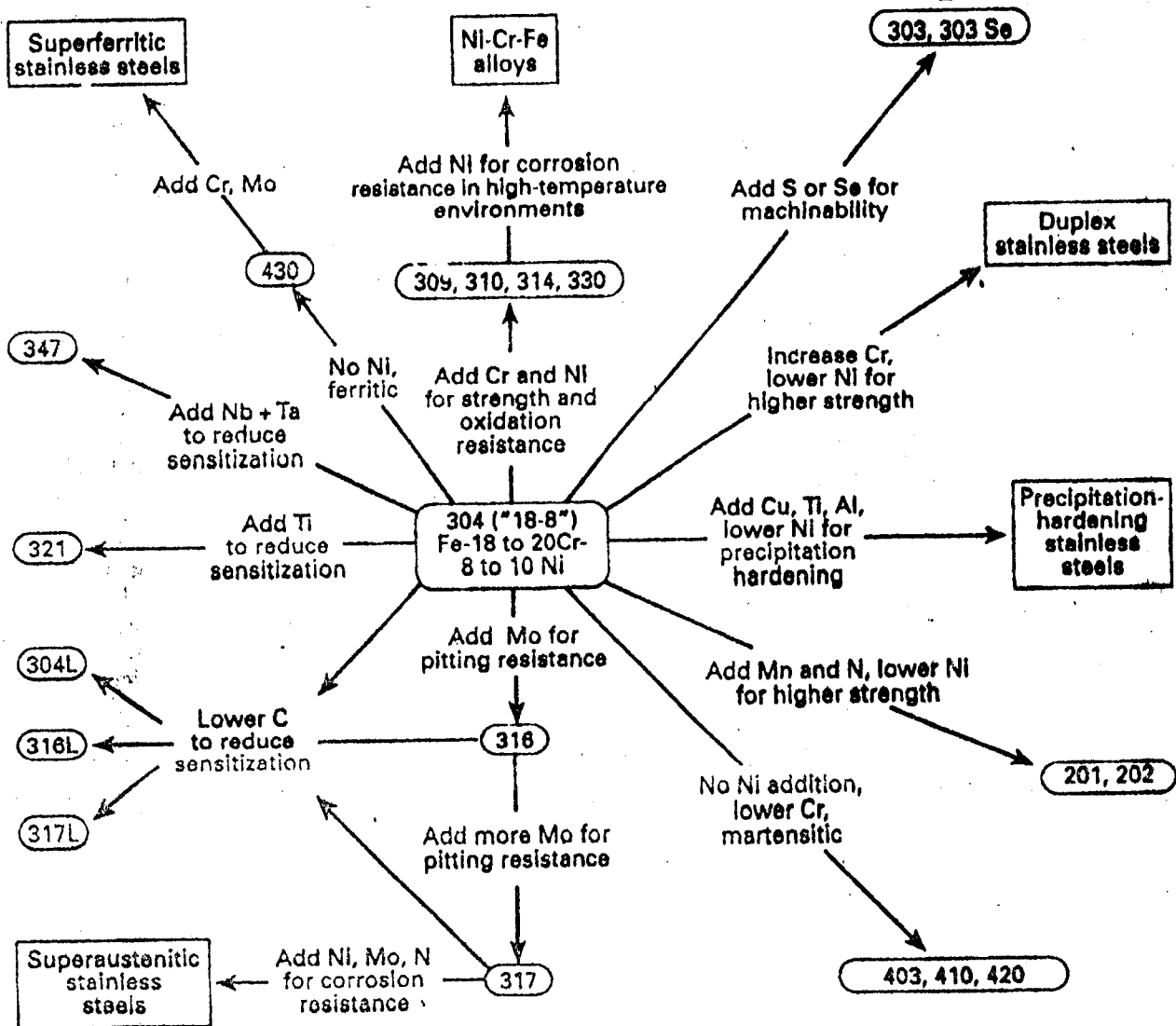
ชื่อ \_\_\_\_\_ รหัส \_\_\_\_\_  
Section \_\_\_\_\_ ชั้นปี/ภาควิชา \_\_\_\_\_

6.2 แผ่นเหล็กเช่นเดียวกับข้อ 6.1 แต่นำแผ่นโลหะ Platinum ขนาดเท่ากันมาต่อเข้ากับแผ่นเหล็กจะเกิดอะไรขึ้น อย่างไร

ขอให้โชคดี

รศ.ดร.พิษณุ บุญนวล

# Stainless Steel



Compositional and property linkages in the stainless steel family of alloys.

ELECTROMOTIVE, EMF, SERIES - Ranking of Standard Potentials<sup>†</sup>

	Metal Ion - Metal Equilibrium (unit activity)	E° vs. Standard Hydrogen Electrode @ 25°C Volts
NOBLE ↑ ↓ BASE	$(\text{Co}^{3+} + e^- = \text{Co}^{2+})^*$	1.82
	$(\text{Ce}^{4+} + e^- = \text{Ce}^{3+})^*$	1.55
	$\text{Au}^{3+} + 3e^- = \text{Au}$	1.498
	$(\text{O}_2 + 4\text{H}^+ + 4e^- = 2\text{H}_2\text{O})^*$	1.229
	$\text{Pt}^{2+} + 2e^- = \text{Pt}$	1.2
	$\text{Ag}^+ + e^- = \text{Ag}$	0.799
	$\text{Hg}^{2+} + 2e^- = \text{Hg}$	0.788
	$(\text{Fe}^{3+} + e^- = \text{Fe}^{2+})^*$	0.771
	$(\text{O}_2 + 2\text{H}_2\text{O} + 4e^- = 4\text{OH}^-)^*$	0.401
	$\text{Cu}^{2+} + 2e^- = \text{Cu}$	0.337
	$(\text{Sn}^{4+} + 2e^- = \text{Sn}^{2+})^*$	0.15
	$(\text{H}^+ + e^- = 1/2 \text{H}_2)^*$	0
	$\text{Pb}^{2+} + 2e^- = \text{Pb}$	-0.126
	$\text{Sn}^{2+} + 2e^- = \text{Sn}$	-0.136
	$\text{Ni}^{2+} + 2e^- = \text{Ni}$	-0.250
	$\text{Co}^{2+} + 2e^- = \text{Co}$	-0.277
	$\text{Cd}^{2+} + 2e^- = \text{Cd}$	-0.402
	$\text{Fe}^{2+} + 2e^- = \text{Fe}$	-0.440
	$\text{Cr}^{3+} + 3e^- = \text{Cr}$	-0.744
	$\text{Zn}^{2+} + 2e^- = \text{Zn}$	-0.763
	$(\text{H}_2\text{O} + e^- = \text{OH}^- + 1/2\text{H}_2)^*$	-0.826
	$\text{Ti}^{2+} + 2e^- = \text{Ti}$	-1.63
	$\text{Al}^{3+} + 3e^- = \text{Al}$	-1.662
	$\text{Mg}^{2+} + 2e^- = \text{Mg}$	-2.363
		$\text{Na}^+ + e^- = \text{Na}$

<sup>†</sup>All reactants and products are at unit activity, e.g.,  $a_{\text{M}^{n+}} = a_{\text{M}} = 1$  for the reaction  $\text{M} = \text{M}^{n+} + ne^-$ .

\*Reactions in parentheses function as cathodic reactions in corrosion processes; as such they proceed to the right.